

Handläggare
Åsa Urberg
Telefon: 08-50818023 194**Till**
Farsta stadsdelsnämnd
2026-09-24

Skrivelse från Liberalerna om orosanmälningar från förskola och BVC

Svar på skrivelse från L

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på en skrivelse från Liberalerna om orosanmälningar från förskola och barnavårdscentral.

Sammanfattning

Skrivelsen från Liberalerna lyfter vikten av tidiga och samordnade insatser för barn som riskerar att fara illa samt efterfrågar en redovisning av orosanmälningar, samverkan och åtgärder för att stärka tidig upptäckt. Farsta stadsdelsförvaltning delar synen på vikten av insatser och bedömer att samverkan mellan socialtjänst, barnavårdscentral och förskola fungerar väl.

Antalet orosanmälningar från både förskola och barnavårdscentral ökade mellan 2024 och 2025. Förvaltningen har inte identifierat några tydliga hinder för att göra orosanmälningar, men betonar behovet av fortsatt utbildning och information. För att stärka tidig upptäckt arbetar förskolorna med *Barnafrids* utbildningsprogram, tydliga rutiner för orosanmälningar och löpande kompetensutveckling. Socialtjänsten har även stärkt samarbetet med förskolorna genom informationsinsatser och kontaktförskolor. Arbetet bedöms bidra positivt till barns trygghet och rättigheter.

Ärendet

Liberalerna skriver att barn som far illa behöver upptäckas tidigt, särskilt små barn som själva har begränsade möjligheter att berätta om problem i hemmet. De poängterar att det trots detta kommer in få orosanmälningar från verksamheter som möter små barn.

I skrivelsen framhålls att förskola och barnavårdscentral har goda möjligheter att upptäcka tecken på utsatthet, eftersom de möter barn regelbundet.

Vidare lyfts att Liberalerna vill se tidiga insatser och förebyggande arbete, bland annat genom förskolesociala team och ökad samverkan mellan förskola och socialtjänst. De nämner också

behovet av att uppmärksamma barn med ihållande aggressivitet, eftersom forskning visar samband mellan sådan problematik i barndomen och senare våldsbrott.

Avslutningsvis skriver de att socialtjänsten behöver få signaler om oro tidigare, vilket kräver tydliga strukturer för samverkan och konsultation mellan förskola, barnavårdscentral och socialtjänst, samt lokal uppföljning av anmälningssmönster.

Liberalerna önskar få svar på följande frågor:

1. Hur ser utvecklingen ut i stadsdelen när det gäller orosanmälningar för barn i åldern 0–5 år, särskilt från förskola och BVC?
2. Hur bedömer förvaltningen att samverkan mellan socialtjänst, förskola och BVC fungerar när det gäller tidig upptäckt av barn som riskerar att fara illa?
3. Har förvaltningen identifierat hinder som kan bidra till att förskola eller BVC dröjer med, avstår från eller känner osäkerhet inför att göra orosanmälningar?
4. Vilka åtgärder har förvaltningen vidtagit, eller avser att vidta, för att stärka tidiga orosanmälningar och säkerställa att små barn i utsatta situationer får stöd i tid?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelning förskola i samarbete med avdelning individ- och familjeomsorg.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Farsta stadsdelsförvaltning håller med Liberalerna om att tidiga insatser är viktiga. Förvaltningen har ett bra samarbete med både barnavårdscentral och förskolor och föräldrar uppmuntras till att på egen hand söka insatser. Förvaltningen arbetar med kompetensutveckling och samverkan löpande.

Nedan följer frågor med svar från förvaltningen:

1. Hur ser utvecklingen ut i stadsdelen när det gäller orosanmälningar för barn i åldern 0–5 år, särskilt från förskola och BVC?

Under 2024 inkom 40 orosanmälningar från förskolan och 24 orosanmälningar från barnavårdscentraler.

Året efter, 2025 inkom 63 orosanmälningar från förskolan och 27 orosanmälningar från barnavårdscentralen.

Sedan årsskiftet fram till 2 juli 2026 har det inkommit 42 orosanmälningar från förskolan.

De anmälningsgrunder som har högst antal anmälningar avser oro kring våld mot barn, som ökade från 13 till 17, och oro över kvinnofridsbrott, som ökade från två till 15 anmälningar mellan åren 2024 och 2025. Även en ökning gällande våld mot syskon kan ses mellan dessa år, från tre stycken till tio.

2. Hur bedömer förvaltningen att samverkan mellan socialtjänst, förskola och BVC fungerar när det gäller tidig upptäckt av barn som riskerar att fara illa?

Socialtjänsten arbetar med tidiga, lättillgängliga och förebyggande insatser för barn och familjer vilket även går i enlighet med den nya socialtjänstlagen. Insatser som exempelvis råd- och stödsamtal, individuellt föräldrastöd, familjebehandling och etablerings- och föräldrastödjande insatser för utrikesfödda ges utan behovsprövning vilket möjliggör ett tidigt stöd när oro uppstår.

Socialtjänsten samverkar med barnmorskemottagningen och erbjuder samtalsstöd på plats. Det finns också ett samarbete tillsammans med barnavårdscentralen genom det utökade hembesöksprogrammet för förstagångsföräldrar eller för föräldrar som får sitt första barn i Sverige. Socialtjänsten finns även på plats i öppna förskolor och har olika typer av samverkan tillsammans med förskolor i Farsta. Förskolan är välkommen att delta i socialtjänstens möten med vårdnadshavare under förhandsbedömning, om det bedöms vara till barnets bästa.

Deltagande sker utifrån bedömning i varje enskilt ärende. Socialtjänsten initierar även referenssamtal med pedagoger från barnets förskola. I de fall förskolor anmäler misstänkt misshandel eller sexuella övergrepp genomförs inga gemensamma möten med vårdnadshavare och förskola, vilket är i linje med socialtjänstens handläggning i dessa ärenden.

3. Har förvaltningen identifierat hinder som kan bidra till att förskola eller BVC dröjer med, avstår från eller känner osäkerhet inför att göra orosanmälningar?

Förvaltningen har inte identifierat några hinder. Det är viktigt att förskolan kontinuerligt uppdaterar pedagogerna i utbildningen från Barnafrid, till exempel när det börjar nya medarbetare. Det finns också fortsatt behov av att socialtjänsten kontinuerligt informerar om sitt arbete och de insatser som finns att tillgå.

4. Vilka åtgärder har förvaltningen vidtagit, eller avser att vidta, för att stärka tidiga orosanmälningar och säkerställa att små barn i utsatta situationer får stöd i tid?

Farsta kommunala förskolor arbetar med anmälningsskyldighet utifrån Barnafrids program *Att våga se, höra och göra*. Medarbetarna har genom utbildningen stärkt sin kompetens i att upptäcka, bemöta och anmäla våld mot barn. Personal utbildas i att inte fastna i överväganden utan att anmäla vid misstanke om att ett barn far illa, vilket är en lagstadgad skyldighet.

I rutinen för orosanmälningar, som all personal tagit del av, framgår att anmälningsskyldigheten är absolut och ovillkorlig samt avser minsta misstanke. Den ska inte föregås av övervägande av den som gör anmälan. Vid osäkerhet kan personalen rådgöra med socialtjänsten. Det finns en gemensam rutin inom avdelning förskola. Rutinen, som togs fram 2025, finns tillgänglig på intranätet och implementeras vid arbetsplatsträff samt vid introduktion av nya medarbetare. Rutinen följs upp och hålls levande genom årlig dialog på förskolan. Uppföljning sker inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Under våren har socialtjänsten genomfört en samarbetspilot med ett förskoleområde. Socialtjänsten har deltagit på förskolans arbetsplatsträff och informerat om orosanmälningar och om hur brister i omsorgen kan upptäckas. Vidare har socialsekreterare fått ”kontaktförskolor” i syfte att öka rådgivning och samarbete mellan personalgrupperna för att nå barn och deras familjer tidigare. Detta arbetssätt kommer till hösten att utökas till ytterligare ett förskoleområde.

Mänskliga rättigheter

Ärendet berör barns rättigheter enligt barnkonventionen. De åtgärder och den samverkan som beskrivs syftar till att stärka skyddet för barn som riskerar att fara illa samt att säkerställa barns rätt till trygghet, omsorg och utveckling. Förvaltningen bedömer att ärendet har en positiv påverkan på barns rättigheter.

Miljö och klimat

Ärendet bedöms inte ha någon direkt påverkan på miljö eller klimat.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Karin Kollberg
Stadsdelsdirektör
Första stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse från Liberalerna om orosanmälningar från förskola och BVC

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Kollberg, Stadsdelsdirektör	2026-09-10